

[Brodthagen.]

angreb på det lovforslag, vi behandler, er helt ved siden af. Jeg har accepteret det foreliggende lovforslag, men beklager kun, at det ikke er mere omfattende.

Heick: Allerførst vil jeg gerne gøre en bemærkning til det ærede medlem hr. Rager. Hans udtalelser kunne nemlig tydes, som om han nærede, hvad skal vi sige, en vis skepsis overfor de mange små håndværkere: om de nu også var i stand til at skrive læseligt. Sådanne udtalelser, som kaster et lidt odiøst skær over håndværkerne, synes jeg der er grund til at påtale og tage afstand fra. Det kan selvfølgelig godt ske, at det ærede medlem hr. Rager kan få et brev fra en lille håndværker, som det kan være noget vanskeligt at tyde. Nu ved jeg ikke rigtig, hvad det ærede medlem hr. Rager handler med, men hvis det ærede medlem hr. Rager har læger i sin kundekreds, kunne det også godt ske, at han fra en læge fik et brev, som var lidt vanskeligt at tyde, for ikke at tale om, hvis det var fra en professor; eller hvis der skulle være en ministeriel embedsmand imellem kunderne, kunne det måske også blive vanskeligt at læse, hvad vedkommende skrev, i hvert fald hvis man skal dømme efter de underskrifter, man ser fra den kant. Jeg nævner dette blot for at gøre opmærksom på, at det ikke alene er håndværkere, der skriver ulæseligt; jeg tror ikke, de er værre end andre. Men iøvrigt er vi jo enige om det betænkelige i at pålægge så stor en kreds regnskabspligt.

Den højtærede minister bemærkede, at betænkningen var afgivet et stykke tid før ministeren overtog sit høje embede. Heroverfor skal jeg gøre opmærksom på, at kommissionen blev nedsat under den forrige socialdemokratiske regering, og betænkningen blev også afgivet under den forrige socialdemokratiske regering. Det var nu i og for sig ikke det, jeg var ude efter; jeg ville blot slå fast, at når man har i sinde at fremsætte et lovforslag, synes jeg, det var rigtigt at undersøge, om betænkningen var offentliggjort, og om den var tilgængelig for offentligheden — og det var det, den ikke var. Havde den været det, havde vi haft tid til at sætte os ind i sagen og havde sandsynligvis også hørt reaktionerne ude fra offentligheden, havde hørt, hvordan man så på

problemet dér. Nu kom lovforslaget meget overraskende for de kredse, som omtales i § 1. Vi må forvente, at der vil gå en betydelig del af udvalgets tid med at høre på, hvad de pågældende kredse kan have at fremføre om deres stilling.

Jeg takker ministeren for de forstående udtalelser om regnskabspligtens omfang overfor de mindre erhverv, som her er omtalt. Jeg tror også, at hvis vi endelig skal gennemføre bogføringspligten, skal vi gøre den så overkommelig som muligt.

Til det ærede medlem hr. Brodthagen vil jeg sige, at vi almindelige folk, som sad i salen og hørte det ærede medlems udtalelser, kunne ikke forstå dem anderledes, end at de indeholdt en voldsom kritik af den højtærede finansminister, fordi han ikke var gået videre; nu havde cirkulæret af 14. januar pålagt det store og det mellemstore landbrug regnskabspligt; det, som var tilbage, var altså det lille landbrug. Vi må så tage til efterretning, at det ærede medlem hr. Brodthagen også ønsker regnskabspligten pålagt det lille landbrug; sådan måtte vi forstå det ærede medlems udtalelser her.

Iøvrigt tror også jeg, at det ville være rimeligt først at gå ind på alle de tekniske enkeltheder i et udvalg. Jeg var meget tilfreds med det ærede medlem hr. Ninn-Hansens udredning af forholdet til konkursloven. Det kan være rigtigt en gang imellem at høre efter de sagkyndige, men man skal jo også en gang imellem være skeptisk overfor, hvad man hører fra de sagkyndige. Nu foreligger der jo en udvalgsbetænkning som baggrund for dette lovforslag, og i det pågældende udvalg har der været et flertal f. eks. for at tage landbruget med ind under lovgivningen, til trods for at man måtte være klar over de vanskeligheder, som konkursloven kunne bringe ind over et erhverv som landbruget. Efter det ærede medlem hr. Ninn-Hansens udredning vil den jo kunne virke ganske katastrofalt overfor et landbrug i blot noget i retning af en krisesituation. Jeg har lige kigget i den betænkning, som er afgivet med henblik på en ny konkurslov, og dér ser det ud til, at de sagkyndige er enige om, at den nye konkurslov i hvert tilfælde skal udformes sådan, at et erhverv som landbruget ikke kommer derindunder.